

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.
*
Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50
Vidéken:
Egy évre . . . 20 korona
Félévre . . . 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Befizetés a Fazekas-utcáról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

A gáncoskodók.

Kassa, július 18.

Akik Ausztriával szemben mindig az alázkodó engedelenség kol-dus-mezébe burkolódtak, a mostani magyar kormányra, mely férfias önértéssel védi az ország érdekeit, rá merik fogni a gerinctelenséget.

Akik mindig oly kiegyezést csináltak, mely Ausztria diktátuma után tákolódott össze, a most készülő kiegyezésről már előre hirdetik, hogy az Magyarország jogos törekvéseire semmiféle tekintettel nincsen.

Az eddigi kiegyezési tárgyalások eredményei még nem is végleges eredmények. A maguk teljességében még a nyilvánosság elé sem kerültek. De máris felhangzik a bírálat, mely a valóságban meg nem levő premisszából kiindulva, képtelen és rosszindulatu következtetésekre jut.

A legszomorubb pedig az, hogy a régi rendszer embereinek erőltetett pesszimizmusa, megokolatlan sötétlátása már a függetlenségi tábor egy részét is megméltelyezte. Már függetlenségi körökből is fel-felveti fejét az aggodalom, sóhajtozó szavát hallatja a kétség. Ez szomorú dolog, a mit őszintén fájjalunk.

A régi rendszer embereit értjük. Amiért ők maguk soha nem aggódtak, amíg okuk és joguk volt az aggodalmaskodásra, addig igen nyugodtak voltak és csöpp lelkifurdalás nélkül teremtettek meg oly helyzeteket, vagy legalább is asszisztáltak oly helyzetek létrehozatala körül, amelybe jutván, Magyarország szinte adófizető kálváriája lett Ausztriának. Most ellenben, amikor a nemzeti kormány szakított a kiegyezés dolgában évtizedeken keresztül tanusított lanyhasággal és érdekeink feláldozásával, a lehangosabb vádak hallatszanak éppen onnan, ahol a múltban a legnagyobb bűnök történtek. Ezeket az embereket értjük.

A lármával, a vadaskodással részben a sötét multjukról akarják elterelni a figyelmet, részben pedig mértéktelen és teljesíthetetlen követeléseket támasztva, a közvéleményben elégedetlenséget szeretnének kelteni egyébként tisztességes, a jogos várakozást kielégítő, a szigorú kritikát is megálló eredményekkel szemben is.

De hogyan csatlakozhatnak ehhez a táborhoz olyan emberek, akiknek semmi közük sincsen a régi rendszer bűneihez, akik szívvel-lélekkel az új rendszer hívei?

Hogyan hirdethetik függetlenségi emberek, hogy ez a kormány a bankszabadság meghosszabbításán, a kiegyezés hosszú lejárata és a létszámemeléssel dolgozik. Ez igen nagy elvakultság, kárhóztatás nélkül nem hagyható megfontolatlan. Tessék elolvasni a magyar miniszterek nyilatkozatát, minő határozott erélyvel cáfolják meg az utnak bocsátott hazug kombinációkat. És ennek adjanak hitelt s nem az osztrák cimboraságból sarjadt tendenciózus közléseknek, melyek nyilvánvaló célja nem más, mint a bizalmatlanság magvát elhinteni az országban. Ezt tudnunk kell s eszerint cselekedjék, aki jó magyarnak tartja magát.

Iparbíróóságok.

(A debreceni kamara életrevaló akciója. — Az ipart ki kell szabadítani a közgazgatási hatáskörből. — Munkaadók és munkások közötti konfliktusok elintézése. — Az ipari kihágások elbírálása.)

Az iparos társadalom munkásbékéjét az utóbbi időben, mind sürűbben zavarják a különféle bérharok, a munkaadók és a munkások között gyakori konfliktusok. Ezek elintézése most jórészt a közgazgatási hatóságok kezében van. A közgazgatás, ha más téren meg is felel hivatásának, ipari kérdésekben nem bír kellő szakértelemmel, kényes ipari konfliktusok elintézése tehát a mai állapot szerint jóformán: *lutri*. Soha sem tudni, ki nyer az ügyön. Az iparos társadalom ezenkívül a kihágások elbírálásánál is sok méltánytalan zaklatásnak van alávetve, szintén azon okból, hogy a bíráló közgazgatási tisztviselő legtöbb esetben teljes tájékozatlansággal kénytelen ítélni.

Ezen sérelmes állapotot gondolkodott a debreceni kereskedelmi és iparkamara s a következő tervvel lép a kereskedelmi kormány és az ország többi kamarái elé:

A debreceni kamara, állandó figyelemmel kísérve az Iparosság minden irányú érdekeit sorsát, már régóta azon határozott álláspontra jutott, hogy az iparbíróági intézmény létesítése nálunk nélkülözhetetlen.

Az iparos munkaadók és ipari munkások közötti viszonyból eredő egyes és tömeges surlódások elintézésére rendkívüli gondot és kiváló szakszerű hozzáértést igényelne, sőt nemcsak magának az iparnak és munkásoknak érdekei, de fontos, általános közérdekek is fűződnek e surlódásokhoz, tehát azok elintézése általában véve sem közömbös.

Nálunk pedig azt látjuk, hogy az ezen ügyekben közbelépésre vagy intézkedésre hivatott szervek erre nem alkalmasak. Az egyéb irányú közgazgatási teendőkkel amugy is tulhalmozott közgazgatási hatóságok (tisztelőt egyéb munkáságuknak) ez ügyeket csak mellékesen és kellő szakszerű hozzáértés nélkül intézik. Az ipartestületeknél működő békeltető bi-

zottságok nagy része is rendkívül sok kívánni valót hagy fenn.

Mindezekért a kamara szerfölött kívánatosnak találja, hogy a szakszerű külön iparhatósági intézmény országosan létesítessék. Ez iparbizottságokban szerveztetik meg azon *egyeztető fórum* is, mely a tömeges surlódásokban, sztrájk kizárás alkalmával, a két fél közt, a békét helyreállítani hivatott lenne.

Sőt tovább menve, nálunk az iparhatóság egyéb teendőivel is felruházható lenne. A munkaviszonyból eredő surlódások ügyei ugyanis, kivált vidéken, nem adnak egész évi állandó munkateendőt. Ez iparbíróóságok szakértő bíróra lehetne bizni tehát általában az iparkihágások ügyeinek elintézését. Az iparkihágások elintézésénél a közgazgatási hatóságok szakszerűségének hiánya így szerencsésen pótolható lenne.

A kassai kereskedelmi és iparkamara bizonyára lelkes örömmel teszi magáévá az eszmét és szívesen csatlakozik a debreceni kamara akciójához, a felállítandó iparbíróóság létesítése érdekében.

Kossuth, Wekerle, Schönaich a helyzetről.

(Nem lesz létszámemelés. — Kvóta és bankkérdés. — A konkolyhintók ellen.)

A Danzer-féle *Armee-Zeitung* létszámemelés problémájával foglalkozott. A cikk meglehetősen feltűnést keltett, annyira, hogy maga Schönaich tábornakszernagy-hadügyminiszter szükségesnek tartotta a cikkel nyilatkozat alakjában foglalkozni. A közös hadügyminiszter nyilatkozata a következő:

— Éppen úgy, mint eddig, most is sürgős szükségnek kell tekintenünk az ujonclétszám emelését. Természetesen a kérdés megoldása a *politikai viszonyok alakulásától függ*. Ha azonban az az időszak, a mig a politikai nehézségek miatt a kérdés nyugszik, nagyon hosszú lenne, a hadvezetőség kötelessége lesz, hogy gondoskodik valami *kisegítő eszközről*, hogy az új ágyuk elkészülte után, ezeknek kezelésére elegendő legénység legyen. Természetesen azonban ez csak ideiglenes kisegítő eszköz, a melynek igénybevétele azon a dolgon, hogy a létszámemelés sürgős szükség, mit sem változtat.

A hadügyminiszter továbbá hangoztatta, hogy a tervbe vett kisegítő rendszabálylyal a létszámemelés kérdése már csak azért sem tekinthető megoldottnak, mert nemcsak a tüzéségnél szükséges legénység fedezéséről van szó, hanem a gyalogsági csapatok létszámemeléséről is. Ezen semminemű átmeneti intézkedés nem segít.

A hadügyminiszter nyilatkozata kétségkívül alkalmas arra, hogy némelyekben igazolja azt a gyanút, mintha a létszámelés küszöbön állna. Tény, hogy a hadügyminiszter mint katona ragaszkodik a létszámemelésnek *teoretikus eszméjéhez*, de számol azzal, hogy most nem lesz keresztülvihető és máris új kisegítő eszközökről gondoskodik, amelyek az elmaradó létszámelést pótolni lesznek hivatva.

Ezt a föltevésünket bizonyítja maga

Kossuth Ferenc, aki úgy a katonai kérdésekről, mint a kiegyezési tárgyalásokról fölmerült áhírekről a következőkben nyilatkozott a P. L. munkatársa előtt.

— Felhatalmazom Önt arra, hogy a N. Fr. Pr. által közölt és állítólag a magyar kormány egyik tagjától származó, a kiegyezésről szóló közleményt megcáfolja. A magyar kormánynak egyetlen tagja sem nyilatkozott a kiegyezésről és az illető lap közleményei tartalmilag sem felelnek meg a tényeknek. A kiegyezés még *nem komplet*. A Magyarország-nak az a hire, hogy a kvóta és a bankszabadalomnak 1917-ig való *állítólagos* meghosszabbítása közt junktim van, nem egyéb önkényes kombinációnál, amely minden alapot nélkülöz.

Az újságíró ezután Schönaich hadügyminiszternek nyilatkozatára terelte a miniszter figyelmét, különösen Schönach nyilatkozatának ama részére, amely a katonai kérdéseknek és a létszámemeléssel bizonyos időre való elhalasztásáról szól.

Kossuth itt helyeslő mozdulatot tett, majd azt mondta, hogy erről a kérdéstről való nyilatkozat most *nem opportunus*.

Végül a helyzetről szól a miniszter.

— A helyzet — mondta Kossuth — nem könnyű. A szóbanforgó ügyek egyike sem olyan természetű, hogy azokról felelős nyilatkozatot lehessen tenni. Mindezt későbbi időkre kell tartani. Ez idő szerint oportunitási okok megtiltanak minden nyilatkozatot.

Kossuth nyilatkozatából okulhatnak azok, a kik okulni akarnak és a kikben megvan az okulásra való jó szándék. A kiegyezésről és az újonckérdésről nyilatkozott egyébként Wekerle Sándor dr. miniszterelnök is, a ki nyilatkozatában a horvát kérdést is érintette. A miniszterelnök nyilatkozata a következő:

— A kormány ma a bánál egyetértően megállapította a horvát kormányprogramot, amelyvel behatóan foglalkozott. E program megállapítása teljes egyetértéssel történt. A mai miniszteri tanácskozás a kiegyezést *nem tárgyalta*, hanem a horvát ügyeken kívül folyó ügyekről tanácskozott. Ezt annyival is inkább meg kellett tennünk s a függő ügyeket elintéznünk, mert hat héti miniszteri tanácskozást nem tartunk.

Az újonclétszámemeléstről, folytatta a miniszterelnök, *most szó sincsen*. Egyáltalán erről a kormány eddig *nem tárgyal*. Álláspontunkat ebben a kérdésben több ízben kifejtettem a képviselőházban s azóta a helyzet *semmiképpen sem változott*. Némely ember különös kedvét leli a katonai kérdések unós-untalan való fölvetésében s az ember valósággal nem győzi a cáfolatokat. *Katonai kérdés most nincs s jó ideig nem lesz*.

Halálba üzte a pletyka.

Egy fiatal leány öngyilkossága.

Revolverrel szíven lőtte magát.

Tegnap délután egy óra tájban a kálváriauti vámos leánya Janda Olga öngyilkosságot követett el s nyomban meghalt. Az öngyilkosságról tudósítónk a következőket jelenti:

Janda Antal vámosnak tegnap délelőtt a városban dolga akad s eltávozott hazulról. A lakásban maradt két gyermeke: Aladár, 9 éves fiu és Olga 17 éves leány. A fiu egy ideig csodálkozva nézte, hogy nővére miért tisztogatja egy tollszárral a falon lógó régóta nem használt nagy forgópisztolyt.

Janda Olga előbb a rozsdát tisztogatta le a pisztolyról, azután egy tolluval olajat csepegtetett a fegyver szerkezeté közé. Mikor a kis Janda Aladár a konyhába távozott, a szobából hatalmas dörrenés hangzott el. A fiu rémülten sietett vissza a la-

kásba, hol nénjét a földön ülve nyöszörögve találta. A leány bal melle fölött égett a blouz.

Erre Janda Aladár segélyért kiáltozva sietett ki az utcára. A szomszédból a kis fiu kiáltozására előszaladt Schwarcz Sámuel vendéglős, de már akkorára a leány halott volt. Janda Olga a szívébe lőtt, a 11 milliméter átmérőjű hatalmas golyó azonnali halált okozott.

A lövés igen közélről érhetett, úgy látszik kebléhez szorította a fegyvert s a töltény elpördülésénél tüzetől meggyulladt a blouza. Schwarcz Lajos eloltotta az égő blouzt s intézkedett, hogy a leány szüleit és a rendőrséget értesítsék az öngyilkosságról.

A gazdasági akadémia intézősége távbeszélőn közölte az öngyilkosságot a rendőrséggel, ahonnan Mihalik Béla ügyeletes tb. főkapitány és dr. Nagy Géza tisztiorvos a helyszínére sietett. Janda Olgát a szobapadlóján ülve és egy karosszék támlájához támaszkodva találták. A leány már akkor halott volt.

Mihalik megvizsgálta a leány ruháját s keblébe rejtve Janda Olgának egy sajátkezűleg irt és szüleihez intézett levelet talált, a melyben bucsuzik és bocsánatot kér hozzátartozóiktól a nekik okozott fájdalom miatt, vigasztalja őket, hogy többi gyermekeikben több örömük lesz, de ő *nem maradhat életben a gonosz nyelvek miatt, melyek az ő becsületében megtámadták őt ártatlanul*.

A rendőrség a leány holtteste mellett talált egy régi lovassági forgópisztolyt, a melyben egy kilőtt töltény volt.

Janda Olga holttestét lakásán hagyták, miután az öngyilkosság kétségtelen.

UJDONSAGOK.

— Rendkívüli vármegyei közgyűlés.

Abauj-Torna vármegye törvényhatósági bizottsága, ma délelőtt 10 órakor dr. Puky Endre alispán elnöklété alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a pusztaradványi állami iskola és a stooszi állami ovoda építési ügyére vonatkozó intézkedéseket megtették. Ezenkívül több község zárszámadása és költségvetése került tárgyalás alá. A közgyűlésen kevés bizottsági tag jelent meg.

— A szabadtanítás országos kongresszusa és Kassa. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter Kassa város törvényhatóságának figyelmébe ajánlja — ma érkezett leiratában — az október hónap elsejére Székestehérvárra kitűzött szabadtanítás országos kongresszusát. Ennek a célja: a felnőttek oktatásügyének tovább fejlesztése és a felnőttek oktatását célzó minden intézménynek előbbre vitele. Fölhivta a belügyminiszter Éder Ödön polgármestert, hogy a város területén levő összes olyan egyesületek és intézmények jegyzékét, amelyek a felnőttek oktatását, tanítását, művelését bármely irányban szolgálják mielőbb közölné a kongresszus végrehajtóbizottságával. Ilyen intézményünk kettő is van: a Kazinczy-kör és az Abauj-Torna vármegyei és Kassai Közművelődési Egyesület. Remélhetőleg, mindkét kulturtestület képviselheti magát a szabadtanítás országos kongresszusán.

— Időszaki kiállítás. Érdekes kiállítás nyílik meg f. hó 20-án d. e. 11 órakor a kassai premontrai gimnázium tornatermében. A „Zsófia“ társaság állítja ki a miseruhák, zászlók, s egyéb egyházi szerek gyártmányainak, valóban igen szép és értékes készítményeit. A kiállítás védnökségét Szalay Lászlóné vállalta el. Belépti díj 20 fillér személyenként, szerdán és szombaton díjtalan. A belépti díj az országos gyermekvédő liga kassai bizottsága javára szolgál, miután a „Zsófia“ társaság azt e célra felajánlotta. Ezenkívül a társaság a Rákóczi szobor

alapnak, valamint a ligának és tudóvészesek szanatóriumának a kiállítási tárgyak bruttó eladási árából is 5%-ot biztosított. Megkell jegyeznünk, hogy a „Zsófia“ társaság, mely eddig Lengyelországban tartotta fenn műhelyét azt f. évi augusztus hó 1-től kezdve Kassán, a Kovács-utca 10-ik szám alá helyezte át s ezentúl állandóan városunkban fogja azt fenntartani. Kívánatos lenne, ha a kiállítást — már a felsorolt három jótékony célra való tekintettel is — városunk közönsége, minél nagyobb számban látogatná.

— Rablóvilág Szerbiában. Belgrádból érkezett hírek élénk világot vetnek a szerbiai állapotokra, mely mindenestre egyik tünete annak az anarkianak, mely ezt a kis balkáni államot újabb válság felé tereli. Gyaja Medo ifjuradikális képviselő, kit a pozerováci kerület küldött a skupstinába, interpellációt intézett a kormányhoz arról a grázdálkodásról, melyet a rablók az ő kerületében és egész Szerbiában mindjobban elharapódzó mértékben visznek véghez, hogy milyenek a közbiztonsági állapotok Szerbiában — mondotta a képviselő — azt egyáltalán nem lehet leírni. A pozerováci kerületben, mely tudvalevőleg a magyar határon van, több mint tizenkét hajduk él gyilkolásból, rablásból és gyújtogatásból és már egészen meggazdagodtak. De még ezeknél is rosszabbak a csendőrök, kik hajduknak öltözve, szintén rabolnak és fosztogatnak. A parasztok önvédelmükre önkéntes csapatokat szerveztek, de a kormány, minthogy attól fél, hogy felkelés törhetne ki, nem engedte meg a parasztnak, hogy puszkákkal fegyverkezzenek fel és így a pusztán dorongokkal felfegyverkezett parasztnak nem bírtak a hajdukkal és csendőrökkel, kik közülök sokakat meggyilkoltak és kiraboltak. Stojan Ribaratz ozarováci ügyvéd megerősítette ezeket az adatokat és felsorolta azokat az gyilkosságokat, melyeket Radoje Karasics, Novica Baltics és Milan Mihajlovics hajdukok Ozarovácson és más kerületekben elkövettek. Az interpelláló végül súlyos szemrehányásokkal illette a szerb kormányt, mely nem képes az országban a közbiztonságot fentartani.

— Az oroszországi rémuralom.

Odesszában a fekete bandák féktelenül grázdálkodnak. Tegnap harminc embert sebeztek meg az utcákon. A banditák a járókelőket megállítják, vallásukat tudakolják és a zsidókat véresre verik. Egy ember nem akarta megmondani, hogy mi a vallása és ezért agyonverték. Különösen a kikötőben üldözik a zsidókat és az érkező hajókról kiszálló utasokat fosztogatják. A zsidó lakosság tömegesen menekül Odesszából. — Varsói jelentés szerint, július 7-étől tegnapig Orosz-Lengyelországban sok bombamerényletet követtek el. Lapy vasútállomáson felrobbantottak egy katonai vonatot. Radomban bombát hajítottak a rendőrfőnökre, a Nalevski-uton Varsóban megölték egy vasuti főmérnököt, Varsóban, Lodzban és más városokban több rendőrtisztviselőt és közrendőrt meggyilkoltak. Vasárnap a varsói fegyház igazgatóját egy fiatal ember lelőtte; zendülők utána vetették magukat és elfogták, mire a gyilkos suhanc golyót röpített agyába. A tömeges merényleteket a lengyel nép elkeseredése magyarázza, amiért az új választási törvény megszorította Lengyelország választói jogát. A nép bojkottálni fogja a harmadik dumaválasztásokat és mindenütt hangoztatják, hogy ilyen körülmények közt csak a fegyveres felkelés segíthet. Az orosz hivatalnokok irlgalmatlanul üldözik a lengyel népet és a házkutatásoknak nincs se vége, se hossza. Tegnapelőtt egy munkást tizenhárom éves fiával együtt letartóztattak.

— Hamis huszkoronás bankjegyek.

A pécsi posta- és távirtdaigazgatóság a za-laegerszegi posta- és távirtdahivatalnál hamis huszkoronás bankjegyeket talált. A hamisítványok ismertetőjelei a következők: Az alapszín a valódi bankjegtől eltér. A színes alap három milliméterrel rövidebb a va-

lódinál. A papir zsirostapintatu. A magyar szövegű oldalon a női fej és az angyal alakja elmosódott. A szövegben a betűk és számjegyek szintén elmosódottak és feltűnően vastagabbak, mint a valódin. Az alaprajz durva, mindkét sarkon a „20“-as szám körül a vörös szín elmosódott. A hamisítványon használt szám: 010211, a sorszám: 1039. A hamis huszkoronásokra felhívjuk a kassai közönség figyelmét, mert a hamisításokból nagyszámu példány torog köz-
kézen.

— **Rendőrok sztrájkja.** Krakkóból jelentik: Ujszamedczben sztrájkolnak a rendőrök nemcsak rossz anyagi helyzetük miatt, hanem azért is, mert a választási szédelgésükért nekik tett ígéretek nem teljesítettek. A rendőrök azzal fenyegetőznek, hogy nyilvánosságra hozzák ezeket a szédelgéseket, ha a nekik tett ígéretek be nem váltják. Egy rendőr a rendőrkaszárnya ablakából azt kiáltotta le az utcára, hogy a választásnál negyvenszer szavazott különböző nevek alatt. A polgármester felszólította a rendőröket, hogy adják vissza egyenruhájukat. A rendőrök gyanus kiáltásokkal fogadták a csendőröket, a kiket elküldtek az egyenruháért. A gunyos megtámadták a rendőröket, a kik közül hárman megsebesültek. A lakosság, a mely a rendőrök pártján van, nagy tüntetést rendezett a rendőrkaszárnya előtt. A polgármester katonaságot rendeltetett ki. A tüntetők elvonultak a polgármester lakásához és ott bevették az összes ablakokat. A katonák a rendőrkaszárnya előtt táboroznak és nem engedik meg, hogy a rendőröknek eleséget és vizet vigyenek; így akarják őket megadásra kényszeríteni.

— **Hó júliusban.** Liptó-Teplicskáról írják: Az időjárás oly rendkívüli itt az alacsony Tátrában, milyen emberemlékezet óta nem volt. A folyó hó 14 iki esős idő éjjen át havazássá változott. Napi maximum volt + 5° C. Az 1300 m. tenger színe felett kezdődő havasi legelők hóval vannak borítva, a juhnyáják kénytelenek a völgyekbe vonulni. Az éjszaka a hidegtől és legelőhiánytól 15 anyajuh és 34 egyéves bárány elhullott.

— **Az új munkásbiztosító törvény.** Az 1907. évi XIX. törvények, mely az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról intézkedik, július elsején már életbe lépett. Az új törvény úgy a teherviselés, mint a nyújtott kedvezmények szempontjából a munkások szociális céljait és érdekeit kívánja előmozdítani. A hivatalos lap mai száma közli Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter 1907. évi 57.734. számú rendeletét az új munkás-biztosítási törvény életbeléptetése tárgyában. A terjedelmes rendelet tagozása a következő: 1. Biztosítási kötelezettség. 2. Bejelentési kötelezettség. 3. Bérjegyzékek, nyilvántartások és ellenőrzés. 4. A betegség esetére való biztosításra fizetendő járulékok. 5. Betegség esetében nyújtandó segélyek. 6. Baleseti segélyek és járadékok. 7. Helyi biztosító pénztárak. 8. A helyi pénztárak első átalakítása. 9. Az országos munkás-betegsegélyező- és balesetbiztosító pénztár megalakítása. 10. A felosztott pénztárak fölszámolása. 11. Iparhatósági eljárás a törvény életbeléptetésénél. 12. Korábbi biztosítási szerződések. 13. A betegsegélyező pénztárak statisztikai adatszolgáltatása. 14. Az állami munkásbiztosítás hivatalos lapja. 15. A rendelet életbelépése. A rendelet ma érkezett le Kassa város törvényhatóságához kihirdetés és további intézkedés végett.

— **Az államvasutak vagonrendelése.** A kereskedelemügyi miniszteriumban tegnap délután Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter elnöklete alatt és az összes vaggongyárak képviselőinek bevonásával újabb tanácskozás volt az államvasutak vagonrendelése ügyében. A vaggongyárak ugyanis azzal a kérelemmel fordultak a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy hallgassa meg őket újból, mert hajlandók ajánlataikat módosi-

tani. Az értekezlet eredménye az, hogy a vaggongyárak ajánlataikat a teherkocsiknál 5%-kal, a személykocsiknál 2 1/2%-al mérsékeltek. A szállítási határidőket pedig odamódosították, hogy az eredetileg 1909-ben tervezett beszállítás helyébe ez évben 1200 teherkocsit, 1908 január-február havában további 600 kocsit, a fenmaradó mennyiséget pedig 1908 október végéig beszállítják. Ez az ajánlat a kincstár javára kerekén 1,900 000 korona megtakarítást jelent, eltekintve attól a nagy eredménytől, hogy az idén még további 1200 teherkocsi fog a forgalom rendelkezésére állani.

— **Törvénytelen születésű gyermekek törvényesítése.** A hivatalos lap mai száma közli a belügyminiszter 65.814 1907. B. M. számú rendeletét, amely az elismert, de utólagos házassággal törvényesítettnek ki nem mondott gyermekek jogviszonyára vonatkozik. A fölmerült kételyek eloszlátása végett ugyanis, az igazságügyminiszterrel egyetértőleg, arról értesíti Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a törvényhatóságokat, hogy az 1905. évi október elseje óta anyakönyvezett azok a gyermekek, akiket az atyjuk elismert, és akiknek a szülei utólag egymással házasságra léptek és ezt a körülményt a gyermekek születési anyakönyvébe föl is jegyezték ugyan, de akiknek az utólagos házassággal történt törvényesítését meg nem állapították és ezt a körülményt az anyakönyvbe föl nem jegyezték, sem a házassági, sem a halotti anyakönyvekben, sem a névmutatókban az aya családi nevének nem nevezhetők. Az ily gyermekekről kivonat ki nem állítható; ily gyermekek a család rendjébe be nem vezethetők és az anyakönyvek alapján kiállítandó egyéb jegyzékekben, tanusítványokban és értesítésekben csak az anya nevének nevezhetők. A rendelet a mai napon megérkezett Eder Ödön polgármesterhez is.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

Fővárosi tudósítónk telefon jelentése.

Oláhok merénylete egy gyorsvonat ellen.

Budapest, július 18.

Az arad—brassói gyorsvonat ellen ma reggel, mikor a Déva hidján áthaladt ismeretlen oláh tettesek merényletet követtek el. A vasuti sinekre dinamitot tettek, mely a kerekek alatt felrobbant, egy kocsi tengelyeit szétromcsolta, a sineket több méternyi távolságban felszaggatta.

A mozdonyvezető megállította a vonatot, mely csak azért nem siklott ki, mert teljes sebességgel haladt. A vonaton utazott Nagy György országgyűlési képviselő is. A csendőrség széleskörű nyomozást indított. A M. Á. V. igazgatósága megerősíti a híreket.

Kossuth Ferenc Herkules-fürdőn.

Herkules-fürdő, jul. 18.

Kossuth Ferenc ma négy fogatu kocsin behajtott a városba. A fellebögött városban nagy ovációkkal fogadták a minisztert, ki az üdvözlő beszédeket megköszönte.

A gyermekrontó gróf letartóztatása.

Budapest, július 18.

A budapesti vizsgálóbíró a gyermekrontással vádolt Nyári Rezsó gróf főrendiházi terembiztos ellen elfoga-

tási parancsot adott ki. Nyári gróft letartóztatták és vizsgálati fogságba vetették.

Vonat által elütött család.

Lippa, jul. 18.

Jauz Henrik vasuti felügyelőt, ki nejével és kis gyermekével haladt a pályatesten egy vonat elütötte, mindannyian súlyosan megsebesültek. Jauz alighanem belehal sérüléseibe.

Az osztálysorsjáték huzása.

Budapest, július 17.

Az osztálysorsjegyek mai húzásán 80.000 koronát a 110.645, 25.000 koronát 83.879., 10.000 koronát a 82.555. és 89.690. számú sorsjegyek nyertek.

Hirdetések.

Géplakatos, kovács és asztalos

tanulók

főlvétetnek Dokupil és Fenyves okl. gépészmérnök gépgyárában
Kassa, Vám-utca 15. szám.

Kassai Nemzetközi Mulató.

A Széchényi-ligeti kioszkban elkerített területen, ma és a következő napokon

teljesen új és változatos műsorral

nagy varieté előadás.

Harison

Világhírű angol dal és táncszubrett.

Bib és Bob.

o Kacagató zeneexcentrikus bohócok. o

Giroflé Girofla tánckettős és paizstáncosnők.

Little Carabin híres acrobatier táncművész.

Ferenczy Kamilla női bariton.

Turcsányi Duczi énekesnő.

Nádai Jolán chasonette.

Uj kuplék! Uj táncosok!

Beregi Rózsika, Mr. Williams,
Vécsey Miklós

— kuplé és tánckomikusok. —

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK.

Teljesen befizetett részvénytőke: 60,000,000 K.

Tartalékalap 33,500,000 „

A MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK KASSAI FIÓKJA

☛☛ Fő-utca 12. I. emelet. ☛☛

Foglalkozik a bankszakmába vágó

összes műveletekkel.

Betéteket ^{tőkekamat-} ^{adómentesen} 4%-kal

kamatoztat.

Hivatalos órák { d. e. 8¹/₂—12-ig.
d. u. 2¹/₂—4-ig.

Látható írásu

ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más író-
gépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!
Legnagyobb átütési írógép!
Tiszta acélszerkezet!
Eddig nem ért gyorsaság!
Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő **John Rezső**

Budapest, VI. Teréz-körút 22.
Prospektus, írásminta ingyen és bérmentvel!

Német nevelőnőt

sürgős belépésre keres egy intelligens
család. Cim a kiadóhivatalban.

≡ A ≡

R · O · Y · A · L

VENDÉGLÖBEN

vasárnap f. hó 14-től
kezdve naponta friss

PILSENI ÖSFORRÁS

hordósör kimérése.

Kiadó: Murányi József.

HALTENBERGER BÉLA

ruhafestő, vegytisztító és gőzmosógyár Kassa.

LEGELŐNYÖSEBB

a függönyöket, szőnyeget, ruhákat tisztítás vagy festés végett
a fürdőbe való utazás előtt küldeni be gyáramba,
o hogy azok a t. felek távolléte alatt rendbe hozassanak. o
- A tisztítandó darabokat kívánatra háztól elhozatom. -

Teljes tisztelettel HALTENBERGER BÉLA

Felvételi üzletek: Kossuth Lajos-utca 3., Fő-utca Andrassy-palota.

Alapított 1844.

Alapított 1844.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a székesegyházzal szemben, (saját házában.)

cs. és kir. szab. Triesti Általános Biztosító Társaság
(Assicurazioni Generali)

Magyar Jég- és Viszontbiztosító részvénytársaság és
Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társ. főügynöksége.

Takarékbetétek könyvecskére és folyó-számlára. Váltók és kisor-
solt értékpapírok leszámítása, beszedése.

Kölcsönök váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyó-
számla alakjában.

Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.

Váltóüzletében értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdéi
árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.

Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszedése.

Osztálysorsjegyek eladása.

Hitellevelek és pénzáttalálás bármely külföldi városba csekély díj mellett.

Safe Deposit pénzszekrények.

Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások
készséggel adatnak.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket ka-
matoztat betétkönyvecskéik ellenében és cheque-számlán adómentes

≡ 4%-kal ≡

a legelőnyösebb visszafizetési módokat mellett. Váltókat, kisorsolt
értékpapírokat leszámítol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet
alapján. Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvé-
nyeket díjtalanul vált be. — Felvilágosítások készséggel adatnak.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA